

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 43 ฉบับที่ 29 : 27 กรกฎาคม 2555

Volume 43 Number 29 : July 27, 2012

สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

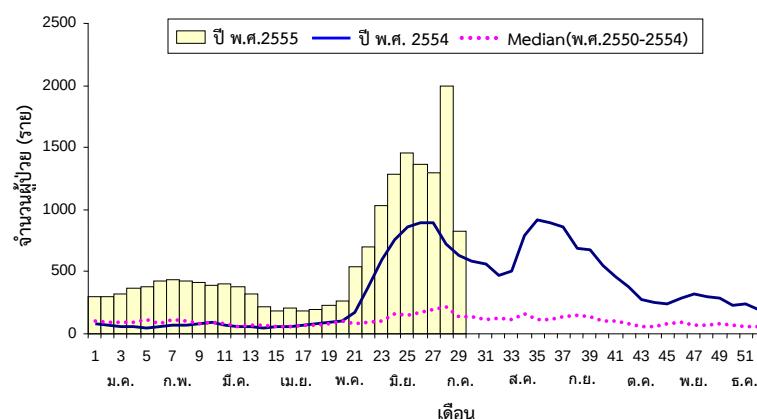
สถานการณ์โรคมือ เท้า ปาก ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555 (จากรายงาน 506 ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2555)
Situation of Hand-foot-mouth disease, Thailand, 2012 (Data updated 22 July 2012)

✉ checheamorn@yahoo.com

อมรรัตน์ ขอบกตัญญู, อาทิตยา วงศ์คำมา, ดารินทร์ อารีย์โชคชัย

1. สถานการณ์โรค

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 22 กรกฎาคม 2555 สำนักโรคติดต่อทั่วไปได้รับรายงานผู้ป่วย จำนวน 16,860 ราย อัตราป่วย 26.54 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 1 ราย จำนวนผู้ป่วยเริ่มสูงขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่ 21 จนถึงปัจจุบันและสูงกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ. 2550 - 2554) เป็น 3 เท่าในทุกสัปดาห์

รูปที่ 1 โรคมือ เท้า ปาก จำแนกรายสัปดาห์ ปี พ.ศ. 2555 เปรียบเทียบ พ.ศ. 2554 และค่ามัธยฐานย้อนหลัง (พ.ศ. 2550 - 2554)

ผู้ป่วยเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ 1 : 1.40 กลุ่มอายุส่วนใหญ่พบในกลุ่มอายุต่ำกว่า 5 ปี สูงสุด อัตราป่วย 383.30 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี (33.48) และกลุ่มอายุ 10 - 14 ปี (4.36) ในกลุ่มอายุต่ำกว่า 5 ปี พบเด็กอายุ 1 ปี มากที่สุด ร้อยละ 42.92 เด็กอายุ 2 ปี ร้อยละ 28.23 เด็กอายุ 3 ปี ร้อยละ 19.61 และเด็กอายุ 4 ปี ร้อยละ 9.25 เป็นผู้ป่วยนอก ร้อยละ 86.45 (14,575 ราย) ผู้ป่วยใน ร้อยละ 13.49 (2,275 ราย) ค้นหาในชุมชน ร้อยละ 0.06 (10 ราย) ส่วนใหญ่รักษาที่โรงพยาบาลชุมชนร้อยละ 43.11 (7,268 ราย) ตามคลินิก/โรงพยาบาลเอกชน ร้อยละ 25.47 (4,294 ราย) โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ร้อยละ 23.39 (3,943 ราย)

◆ สถานการณ์โรคมือ เท้า ปาก ประเทศไทย พ.ศ. 2555 (จากรายงาน 506 ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2555)	449
◆ แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง สอบสวน รายงานโรค และป้องกันควบคุมโรคกรณีสงสัยติดเชื้อเอนเทอโรไวรัส (Enterovirus) ที่มีอาการรุนแรง และการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	453
◆ สรุปการตรวจหาการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 29 ระหว่างวันที่ 15 - 21 กรกฎาคม 2555	458
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 29 ระหว่างวันที่ 15 - 21 กรกฎาคม 2555	459

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาศ
นายแพทย์ธวัช จายนียโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์ดำนวน อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ภาสกร อัครเสวี

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : แพทย์หญิงดารินทร์ อาริย์โชดชัย
แพทย์หญิงพจมาน ศิริอารยาภรณ์

กองบรรณาธิการ

บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์ พงษ์ศิริ วัฒนาศฤกิตต์ สิริลักษณ์ รังมิ่งวงศ์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สมุทรภูจินันท์ ศศิธรณ์ มาแอดเย็น พัชร ศรีหมอก
น.สพ. ธีรศักดิ์ ชักนำ สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พูนทรัพย์ เปี่ยมณี เชิดชัย ดาราแจ้ง พริยา คล้ายพ้อ

ฝ่ายศิลป์ : ประมวล ทุมพงษ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์

แนวทางการเฝ้าระวังใช้หัตถกในคน

- แนวทางการเฝ้าระวังใช้หัตถกในคน
- แบบส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวินิจฉัยผู้ป่วยสงสัยใช้หัตถกใหญ่/ใช้หัตถก
- แบบแจ้งผู้ป่วยกลุ่มอาการคล้ายใช้หัตถกใหญ่ (ILI) ในข่ายเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (AI 1)
- แนวทางการส่งตัวอย่างตรวจเชื้อใช้หัตถก
- แบบสอบสวนผู้ป่วยสงสัยใช้หัตถกใหญ่/ใช้หัตถก (AI-2)

สามารถดาวน์โหลดได้ทางเว็บไซต์สำนักโรคระบาดวิทยาในกรณีพบผู้ป่วยสงสัยใช้หัตถก ให้กรอกแบบรายงานผู้ป่วยอาการคล้ายใช้หัตถกใหญ่ (AI 1) ส่งสำนักโรคระบาดวิทยา ภายใน 24 ชั่วโมงไปที่ outbreak@health.moph.go.th หรือโทรสารที่หมายเลข 0-2591-8579 หรือ แจ้งทางโทรศัพท์ที่หมายเลข 0-2590-1882, 0-2590-1876, 0-2590-1895

ภาคที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด ได้แก่ ภาคเหนือ 37.59 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ ภาคใต้ (33.15) ภาคกลาง (30.70) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (13.64) จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ พะเยา 118.45 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ เชียงราย (80.09) ภูเก็ต (74.42) ระยอง (72.54) และสุราษฎร์ธานี (68.60)

2. สถานการณ์ปัจจุบัน

สองสัปดาห์ล่าสุด (8 - 21 กรกฎาคม 2555) มีรายงานผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก จำนวน 2,829 ราย จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปีแสนคน ด้วยโรคมือ เท้า ปาก สูงสุด 10 อันดับแรกในช่วงสัปดาห์ที่ 28 - 29 (8 - 21 กรกฎาคม 2555) ได้แก่ อุทัยธานี (94.24) พะเยา (82.31) กรุงเทพมหานคร (64.23) สมุทรสาคร (58.78) เชียงราย (56.03) นครสวรรค์ (54.01) ระยอง (52.73) พัทลุง (51.73) พิษณุโลก (45.29) และจันทบุรี (45.02)

3. จำนวนผู้ป่วยรายสัปดาห์

ขณะนี้ยังมีการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ในประเทศอย่างต่อเนื่อง (ตารางที่ 2) และคาดการณ์ว่ายังคงมีการระบาดต่อไปอีกประมาณ 6 - 8 สัปดาห์ จึงขอให้ทุกพื้นที่ที่มีการเฝ้าระวังโรคมือ เท้า ปาก เป็นพิเศษตามแนวทางการเฝ้าระวัง สอบสวน และรายงานโรคกรณีสงสัยติดเชื้อเอนเทอโรไวรัส (Enterovirus) ที่มีอาการรุนแรง และการระบาดของโรคมือเท้าปากของกรมควบคุมโรค รายละเอียดตามหนังสือที่ สธ 0436.2/ว450 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2555 ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้ส่งไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด และสามารถค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ ที่ <http://www.ddc.moph.go.th> (กรมควบคุมโรค) และ <http://www.beid.ddc.moph.go.th> (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่)

4. รายงานผู้ป่วยเสียชีวิตจากโรคมือ เท้า ปาก

กรุงเทพมหานคร พบผู้ป่วยเสียชีวิต 1 ราย เป็นเพศหญิง อายุ 2 ปี 8 เดือน อาศัยอยู่ที่ตำบลคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม เริ่มป่วยวันที่ 15 กรกฎาคม เวลาเที่ยงคืน ด้วยอาการหอบเหนื่อย วันที่ 16 กรกฎาคม เวลา 04.00 น. มีอาการหอบมากขึ้น ตอนเช้าจึงไปที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 50 เจ้าหน้าที่แนะนำให้ไปโรงพยาบาล จึงเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วย ICU ที่โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี ผู้ป่วยมีอาการไข้ หอบเหนื่อยง่าย ซึม สับสน/ระดับความรู้สึกลดลง (On ET c Bird) ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 17 กรกฎาคม แพทย์การวินิจฉัย Respiratory Distress ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อ Enterovirus71 (PCR form Throat swab) ผลการ

ตรวจหาเชื้อ Influenza Ag (H1N1) Pandemic, RSV (Rapid), Influenza A Antigen, Influenza B Antigen, Meningitidis B/ECOLIK1 Antigen, Streptococcus pneumoniae Antigen, Streptococcus B Antigen B, Influenza B Antigen ผลไม่พบเชื้อ ประวัติสัมผัส/ปัจจัยเสี่ยง มีเด็กชายอายุ 7 ปี (หลานของยาย) เรียนอยู่ที่โรงเรียนวัดบางเตย เขตบึงกลุ่ม มาเล่นด้วยเป็นประจำ ครอบครัวอยู่ด้วยกัน 6 คน ได้แก่ ยายทวด ตา ยาย พ่อ แม่ และผู้ป่วย ตาเป็นคนขับรถรับส่งนักเรียนโรงเรียนวัดบางเตยจะพาผู้ป่วยไปด้วยในบางวัน โดยไปส่งนักเรียนแล้วก็กลับไปรับนักเรียนอีกครั้งในตอนเย็น ประวัติการเจ็บป่วย ปกติจะหอบง่ายน่าจะเป็นหอบหืด ครั้งนี้ผู้ป่วยมีอาการไข้ ไอ หอบ มาประมาณ 1 เดือน ไปรักษาโดยหมอพื้นบ้าน ไข้ยากวาดคอ

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่

1. ช่วงต้นเดือนกรกฎาคมมีผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปากในโรงเรียนวัดแห่งนั้น จึงได้แนะนำให้ปิดเรียนซึ่งโรงเรียนได้ปิดเรียนตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม 2555 และเปิดเรียนวันที่ 17 กรกฎาคม 2555
2. เยี่ยมบ้านผู้ป่วย พร้อมให้คำแนะนำในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมโรค พร้อมการทำความสะอาด
3. ประชาสัมพันธ์เชิงรุกในชุมชนและโรงเรียนอนุบาลในเขตรับผิดชอบ 27 แห่ง สถานเลี้ยงเด็ก 5 แห่ง โดยเน้นการคัดกรองผู้ป่วยและการล้างมือ
4. จะจัดอบรมเข้มในการป้องกันควบคุมโรคให้กับครูโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนละ 2 คน ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2555 ณ ศูนย์บริการสาธารณสุข 50

ตารางที่ 1 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ด้วยโรคมือ เท้า ปาก รายจังหวัด ระหว่างวันที่ 8 – 21 กรกฎาคม 2555

จังหวัด	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี	จังหวัด	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี
อุทัยธานี	94.24	กำแพงเพชร	14.85
พะเยา	82.31	ระนอง	14.56
กทม.	64.23	ศรีสะเกษ	13.93
สมุทรสาคร	58.78	ชัยภูมิ	13.64
เชียงราย	56.03	ขอนแก่น	12.02
นครสวรรค์	54.01	ตราด	11.63
ระยอง	52.73	สุรินทร์	11.19
พัทลุง	51.73	ปทุมธานี	10.69
พิษณุโลก	45.29	ชุมพร	10.25
จันทบุรี	45.02	ลพบุรี	9.57
พิจิตร	44.14	สมุทรสงคราม	9.25
ลำพูน	42.59	นครนายก	8.79
นครปฐม	41.77	ภูเก็ต	8.65
ประจวบคีรีขันธ์	41.45	อุดรธานี	8.39
สระบุรี	35.87	ยะลา	8.04
นนทบุรี	30.64	สระแก้ว	7.81
สุพรรณบุรี	30.29	หนองบัวลำภู	6.87
สุโขทัย	29.78	อุบลราชธานี	6.76
บุรีรัมย์	29.49	พระนครศรีอยุธยา	6.17
ฉะเชิงเทรา	27.27	น่าน	6.14
ลำปาง	26.74	ตาก	5.95
กาฬสินธุ์	26.57	ตรัง	5.90
สมุทรปราการ	25.67	สิงห์บุรี	5.64
เพชรบูรณ์	24.06	แพร่	4.46
พังงา	23.85	มุกดาหาร	4.32
แม่ฮ่องสอน	23.68	สกลนคร	4.29
มหาสารคาม	23.44	กระบี่	3.69
อ่างทอง	22.46	เลย	3.37

ตารางที่ 1 (ต่อ) อัตราป่วยต่อประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปีแสนคน ด้วยโรคมือ เท้า ปาก รายจังหวัด ระหว่างวันที่ 8 – 21 กรกฎาคม 2555

จังหวัด	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี	จังหวัด	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี
ราชบุรี	22.37	นครศรีธรรมราช	3.22
เชียงใหม่	22.26	สตูล	2.67
สงขลา	22.23	นครพนม	2.01
สุราษฎร์ธานี	21.73	ชลบุรี	1.83
ชัยนาท	21.54	ปัตตานี	1.60
ร้อยเอ็ด	21.28	หนองคาย	0.68
ปราจีนบุรี	18.48	นราธิวาส	0.49
ยโสธร	17.06	เพชรบุรี	0.00
นครราชสีมา	16.88	บึงกาฬ	0.00
อำนาจเจริญ	16.36	กาญจนบุรี	0.00
อุดรดิษฐ์	15.14		

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก รายสัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน – 21 กรกฎาคม 2555

เดือน	สัปดาห์ที่	วันที่	จำนวนผู้ป่วย (ยกเว้น กทม.)	จำนวนผู้ป่วย ใน กทม. (%)	จำนวนผู้ป่วยสะสม
มิถุนายน 2555	23	3 - 9 มิ.ย.	914 (88.3)	121 (11.7)	1,035
	24	10 - 16 มิ.ย.	1,088 (84.3)	202 (15.7)	1,290
	25	17 - 23 มิ.ย.	1,182 (81)	277 (19)	1,459
	26	24 - 30 มิ.ย.	1,028 (75.4)	336 (24.6)	1,364
กรกฎาคม 2555	27	1 - 7 ก.ค.	966 (74.6)	328 (25.4)	1,294
	28	8 - 14 ก.ค.	1,536 (76.8)	464 (23.2)	2,000
	29	15 - 21 ก.ค.	653 (78.8)	176 (21.2)	829
